

Yttrande över remiss: Regionalt utvecklingsansvar i Stockholms, Kalmar och Blekinge län (Ds 2017:20)

Värmdö kommun har fått möjlighet att yttra sig över promemorian Regionalt utvecklingsansvar i Stockholms, Kalmar och Blekinge län (Ds 2017:20).

I Värmdö kommuns yttrande till Stockholms läns landsting (SLL) från remissrundan 2016 framförde kommunen att det saknades svar på väsentliga frågor som hade behövts utredas för att kommunen skulle kunna ta ställning. Därför ansåg Värmdö kommun att man varken kunde tillstyrka eller motsätta sig förslaget om regionbildning. De frågor som behövde utredas ytterligare rörde samverkansförutsättningarna mellan en framtida region och kommunerna, ansvarsfördelning, relationen mellan länsstyrelsens olika uppdrag och kopplingen till andra organ, kostnaderna och kommunikationen med medborgarna.

Samverkan

Värmdö kommun menar att det krävs en utökad samverkan mellan kommunerna och landstinget för att fullgöra det regionala utvecklingsansvaret men också det nuvarande regionplanarbetet. För Värmdö kommun är frågor kring infrastruktur och kollektivtrafik särskilt viktiga för vår möjlighet att kunna fortsätta växa och vara en attraktiv kommun. Syftet med överföringen av det regionala utvecklingsansvaret är att skapa ett större kommunalt inflytande. Värmdö kommun hade dock gärna sett att samverkansförutsättningarna mellan en framtida region och kommunerna hade kunnat klargöras så att kommunerna inte behöver ta ställning till ett förslag om en nyordning där det inte framgår vilka påverkansmöjligheter kommunerna har.

Ansvarsfördelning

I remissvaret till landstinget framförde Värmdö kommun oro för att det kommunala självstyret äventyras om det inte finns en tydlighet om vad som beslutas på kommunal respektive regional nivå. Regeringen är medveten om att överföringarna av det regionala utvecklingsansvaret innebär en viss inskränkning i den kommunala självstyrelsen, men bedömer att denna inskränkning är godtagbar. Målet att skapa ett större kommunalt inflytande i det regionala utvecklingsarbetet kan, enligt regeringen, inte uppnås på ett mindre ingripande sätt.

Värmdö kommun ser dock en risk att starka majoritetsintressen i ett regionalt perspektiv ignorerar viktiga lokala intressen. I en framtida region riskerar regionala frågor att avgöras redan internt inom politiska partier och i uppgörelser mellan partier, innan den offentliga dialogen mellan regionen och kommunerna sker. Det kan framförallt drabba små kommuner med mindre stark representation och inflytande på den regionala nivån. Idag sker den offentliga dialogen inte bara "internpolitiskt" mellan landstinget och kommunerna, utan också mellan kommunerna och länsstyrelsen.

Diarienummer
2017KS/0514

Relationen med andra organ

En stor utmaning vid en regionbildning är relationen mellan länsstyrelsens olika uppdrag och kopplingen till andra organ. Som exempel kan nämnas flyktingmottagandet som länsstyrelsen idag samordnar och som kommer ha stor påverkan på den regionala tillväxten framöver. I denna del arbetar länsstyrelsen nära Migrationsverket. Det går därmed att argumentera för att länsstyrelsen har ett bättre statligt kontaktnät än landstinget.

En annan utmaning är avvägningen mellan investeringar i kollektivtrafik och vägnät, som idag sker hos länsstyrelsen. Kommunerna måste fortsatt få möjligheten att inkomma med välarbetade underlag och önskemål inför upprättandet av länsplanen.

Kostnader

I promemorian framgår att de sammantagna kostnaderna för det allmänna bedöms kunna rymmas inom befintliga ekonomiska ramar. Dock finns varken förslag till organisation, arbetsformer eller förknippade kostnader återgivna i förslaget. För Värmdö kommun är det av största vikt att en regionbildning inte leder till ökad administration eller kostnader, utan snarare innebär en effektivisering och lägre kostnader.

Kommunikation

Värmdö kommun vill också framhålla vikten av en tydlig kommunikation och marknadsföring för regionens invånare. Vi anser att valet av tidpunkt för ikraftträdande lämpar sig väl i det avseendet. Det är viktigt att medborgarna förstår vad förändringen innebär, att mer ansvar flyttas till det direktvalda organet, för att stärka legitimiteten och inte skapa förvirring och otydlighet. En del av detta är att regionens namn skapar igenkänning. Kommunen önskar att regionnamnet kan få bli föremål för fortsatta diskussioner mellan kommunerna och landstinget. Ett förslag är att det nya namnet blir Region Stockholms län då Stockholms län är ett bekant namn för medborgarna och därmed byts enbart landstinget ut mot region.

Värmdö kommun kan inte se att regeringens promemoria Regionalt ansvar i Stockholms, Kalmar och Blekinge län tydliggör de frågor som kommunen tidigare ansåg behövde utredas vidare. Därför har Värmdö kommun inget att tillföra sedan tidigare yttrande och kan varken tillstyrka eller motsätta sig förslaget.

Deshira Flankör
Kommunstyrelsens ordförande

Camilla Broo
Kommundirektör